

**Ομιλία Πάμπη Κυρίτση
Γενικού Γραμματέα ΠΕΟ
Στην παρουσίαση της έκθεσης για την
Οικονομία και την Απασχόληση του INEK
3 Νοεμβρίου 2011**

Σήμερα, δίνεται στη δημοσιότητα η «Έρευνα για την Κυπριακή Οικονομία και την Απασχόληση την τελευταία διετία» που το Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου έχει θεσμοθετήσει.

Θέλω καταρχήν να ευχαριστήσω τους συνεργάτες του INEK που συνεργάστηκαν για την ετοιμασία της και ιδιαίτερα το φίλο Ηλία Ιωακείμογλου που θα παρουσιάσει στη συνέχεια τα κυριότερα συμπεράσματα της έκθεσης.

Θέλω επίσης με την ευκαιρία, να εκφράσω την ικανοποίηση, τόσο του Δ.Σ. του INEK όσο και της ΠΕΟ για το πολύ καλό έργο που επιτελεί το Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου. Το INEK-ΠΕΟ μέσα σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα κατάφερε να προχωρήσει με σταθερά βήματα. Κατάφερε όχι μόνο να γίνει ένα σημαντικό εργαλείο τεκμηρίωσης και επιστημονικής στήριξης της δουλειάς της ΠΕΟ, αλλά και να καθιερωθεί ως ένα αξιόπιστο ερευνητικό ίδρυμα της χώρας μας. Το INEK, πέραν από τις ετήσιες Εκθέσεις για την Οικονομία και την Απασχόληση, ολοκλήρωσε μία σειρά ερευνητικά έργα με καινοτόμο για τα δεδομένα της Κύπρου περιεχόμενο, ενώ αυτή την περίοδο βρίσκεται στη διαδικασία διατύπωσης νέων ερευνητικών στόχων.

Την ικανοποίηση μας εκφράζουμε επίσης και για το εκπαιδευτικό έργο που το ινστιτούτο επιτελεί. Το INEK όχι μόνο αναβάθμισε τα προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται στα συνδικαλιστικά στελέχη της ΠΕΟ, αλλά προχώρησε και ένα βήμα παραπέρα. Σήμερα, με το δίκτυο συνεργατών που έχει αποκτήσει, βρίσκεται στη θέση να σχεδιάζει και να υλοποιεί προγράμματα κατάρτισης σε πιο εξειδικευμένους τομείς συνδικαλιστικού ενδιαφέροντος.

Όταν το 2002 παίρναμε την απόφαση να προχωρήσουμε στη δημιουργία του INEK είχαμε ως αφετηρία μας την ανάγκη δημιουργίας μίας ερευνητικής υποδομής για τα ζητήματα της εργασίας και της οικονομίας. Δεν θέλαμε, ωστόσο να δημιουργήσουμε την οποιαδήποτε ερευνητική υποδομή. Το ξεχωριστό και ιδιαίτερο στο χαρακτήρα του INEK βρίσκεται στο αντικείμενο της ερευνητικής του δραστηριότητας. Βρίσκεται στο γεγονός ότι αποτελεί το μοναδικό ερευνητικό κέντρο της Κύπρου που προσπαθεί να δώσει επιστημονικά τεκμηριωμένες απαντήσεις και να καλύψει τις οικονομικές και κοινωνικές διεργασίες στην πατρίδα μας, από την θέση και την οπτική των δυνάμεων της εργασίας.

Με τη δουλειά που έχει κάνει μέχρι σήμερα, κέρδισε αναγνώριση και καταξίωση η οποία ξεπερνά τα γεωγραφικά σύνορα της Κύπρου. Το INEK συνεχίζει για όγδοη συνεχόμενη χρονιά, να είναι ο εθνικός ανταποκριτής του

Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας. Στις αρχές του 2009 έγινε πλήρες μέλος στο CIRIE, το «Διεθνές Κέντρο Έρευνας και Πληροφόρησης για τη Δημόσια, Κοινωνική και Συνεργατική Οικονομία», ενώ συμμετέχει στο TURI, που είναι ένα νεοσυσταθέν ευρωπαϊκό δίκτυο ερευνητικών κέντρων που δραστηριοποιούνται στο τομέα της εργασίας, των εργασιακών σχέσεων και της οικονομίας.

Η φετινή έκθεση εκ των πραγμάτων πραγματεύεται τις διεργασίες οι οποίες οδήγησαν στην βαθειά και παρατεταμένη κρίση του οικονομικού συστήματος, η οποία ξεκίνησε ως αποσταθεροποίηση του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος που έφτασε στα πρόθυρα της κατάρρευσης και επεκτάθηκε ραγδαία σε όλους τους τομείς της οικονομικής ζωής.

Η ύφεση, η συρρίκνωση της ζήτησης και η αποδόμηση που δημιουργεί η γενικευμένη έλλειψη εμπιστοσύνης, συνέτεινε στην διόγκωση του δημόσιου χρέους επιτείνοντας έτσι την λειτουργία του φαύλου κύκλου. Σε τελική όμως ανάλυση η κρίση μετακυλύεται στην μισθωτή εργασία και γενικότερα στα αδύνατα κοινωνικά στρώματα. Η αγανάκτηση των απλών ανθρώπων κορυφώνεται και οδηγεί σε βίαιες συγκρούσεις και κοινωνικές αναταραχές.

Αυτή η εικόνα που παρουσιάζει σε γενικές γραμμές η παγκόσμια και ευρωπαϊκή κοινωνικοοικονομική κατάσταση, είναι απλά ο αντικατοπτρισμός των αδιεξόδων του νεοφιλελεύθερου μοντέλου το οποίο στην πράξη απειλεί όχι μόνο το κοινωνικό κεκτημένο αλλά και την ίδια την δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η έκθεση, φυσιολογικά, πραγματεύεται και τις επιπτώσεις της κρίσης πάνω στη κυπριακή οικονομία. Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν την εκτίμησή μας ότι στην προοπτική αντιμετώπισης των προβλημάτων του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους στην Κύπρο, υπάρχουν ακόμα σημαντικά περιθώρια για αύξηση των κρατικών εσόδων μιας και από την ανάλυση προκύπτει ότι οι δημόσιες δαπάνες συγκρίνονται πολύ ευνοϊκά με τις πιο αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης ενώ τα δημόσια έσοδα είναι χαμηλά και συγκρίνονται μόνο με αυτά των χωρών που αντιμετωπίζουν σήμερα σοβαρά δημοσιονομικά προβλήματα.

Μια άλλη πτυχή αφορά την διάρθρωση της κυπριακής οικονομίας, η οποία παρουσιάζει αδυναμίες που εκφράζονται στο τέλος ως ανισσοροπίες στο εξωτερικό εμπόριο και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρώ την ανάλυση που γίνεται για την διαχρονική εξέλιξη από το 2000 – 2011 των βασικών παραμέτρων της οικονομικής

ανάπτυξης, των αλλαγών που έχουν επισυμβεί και ιδιαίτερα η εξέλιξη του τουριστικού τομέα. Καταδεικνύεται με στοιχεία ότι η προσπάθεια των επιχειρηματιών να πετύχουν βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και κατά συνέπεια της κερδοφορίας των επιχειρήσεων τους μέσα από την χρησιμοποίηση φτηνής και αρρύθμιστης εργασίας τελικά όχι μόνο δεν φέρνει τα αναμενόμενα για αυτούς αποτελέσματα αλλά υποσκάπτει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου τα οποία είναι τα μόνα πάνω στα οποία μπορεί να στηριχτεί η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας προϊόντος. Τα οποία είναι γνωστό ότι είναι η ποιότητα και η αυθεντικότητα.

Το στοιχείο αυτό αφορά και άλλους κλάδους της οικονομίας. Καταδεικνύεται με στοιχεία ότι η συστηματική χρησιμοποίηση φτηνής εργατικής δύναμης δεν έχει συμβάλει καθόλου στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων. Τα στοιχεία, δείχνουν ότι ενώ οι αυξήσεις στους μισθούς στην Κύπρο σε σχέση με τις αυξήσεις στις βασικές ανταγωνίστριες χώρες δεν διαφέρουν ουσιωδώς, παρουσιάζεται αδυναμία βελτίωσης σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες της παραγωγικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων.

Δεν θα σχολιάσω περισσότερο τα συμπεράσματα της έκθεσης κάτι που θα κάμει ασφαλώς στην συνέχεια ο φίλος Ηλίας και οι άλλοι συντελεστές αυτής της έρευνας. Εκείνο που θέλω να σημειώσω ως επίλογο είναι το γεγονός ότι η έκθεση δεν περιορίζεται στην παρατήρηση και στην περιγραφή της οικονομίας. Η έκθεση περιλαμβάνει θέσεις, απόψεις, συμπεράσματα ακόμα και προτάσεις, οι οποίες βέβαια έχουν ως στόχο την συμβολή στον κοινωνικό και ακαδημαϊκό διάλογο γύρω από τα κρίσιμα ζητήματα της οικονομικής ανάπτυξης που καθορίζουν σε τελική ανάλυση το μέλλον της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής προόδου.

Για το συνδικαλιστικό κίνημα η έκθεση συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο που θα μας βοηθήσει στην σωστή και αντικειμενική ανάλυση σημαντικών και ουσιαστικών παραμέτρων της οικονομικής ανάπτυξης στον τόπο μας έτσι ώστε οι θέσεις, οι διεκδικήσεις και η πολιτική του εργατικού κινήματος να έχει την αναγκαία τεκμηρίωση και στήριξη στην βάση της επιστημονικής ανάλυσης.

Ευχαριστώ ξανά όσους συνέβαλαν στην δημιουργία αυτής της μελέτης και βεβαίως όλους εσάς που ανταποκριθήκατε στην πρόσκληση και είσαστε εδώ για αυτή την παρουσίαση.

Ευχαριστώ